

**Protokół nr XII/11
sesji Rady Miejskiej Wrocławia
z 27 czerwca 2011 r.
Sala Sesyjna, Sukiennice 9**

Sesja trwała w godzinach od 15.00 do 16.45.

Na ogólną liczbę 37 radnych nieobecna była 1 osoba – radny Jerzy Skoczylas.

Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski przywitał zebranych gości i otworzył XII sesję Rady Miejskiej Wrocławia.

I INFORMACJE I KOMUNIKATY PRZEWODNICZĄCEGO RADY I PREZYDENTA MIASTA

Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski: Proszę Państwa! Osoby, które wybierają się do Lwowa w najbliższą sobotę, są proszone o to, aby po dzisiejszej sesji pozostały chwilę i udały się do Klubu Radnego, gdzie otrzymają pełne informacje co do organizacji wyjazdu i co do pewnych spraw, które z punktu widzenia naszej obecności we Lwowie mogą się okazać bardzo ważne.

Przypominam Państwu, że w dniu 6 lipca na tej sali odbędzie się kolejna Debata o Wrocławiu. Tym razem będzie ona poświęcona przestrzeni publicznej w centrum miasta. Pamiętaj Państwo, wszyscy otrzymaliśmy na skrzynki listy, apele, a nawet protesty ze strony mieszkańców związane z organizacją ruchu wewnątrz miasta, a w szczególności w rejonie Rynku. Debata rozpocznie się o godzinie 15.30, wszyscy Państwo dostali drogą mailową zaproszenia, będziemy mieli licznych gości, znakomitych architektów, w tym gości zagranicznych. Myślę, że warto przyjść, bo wielu ciekawych rzeczy możemy się dowiedzieć, w szczególności – jak te sprawy są organizowane w dużych miastach Europy zachodniej.

W dniu dzisiejszym jest to sesja absolutoryjna, która będzie realizowana zgodnie z brzmieniem nowej Ustawy o finansach publicznych.

II ROZPATRZENIE WNIOSKÓW W SPRAWIE ZMIANY PORZĄDKU OBRAD

Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski: Rozpatrzenie wniosku w sprawie zmian w porządku obrad – ja takimi wnioskami nie dysponuję, czy ze strony Państwa są jakieś wnioski? Nie widzę.

Porządek obrad stanowi **załącznik nr 1** do niniejszego protokołu.

III INTERPELACJE I ZAPYTANIA

Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski: Zgodnie z informacją otrzymaną od Prezydenta Wrocławia udzielono odpowiedzi na wniesione interpelacje i zapytania następujących radnych:

- Wandy Ziembickiej-Has w sprawie możliwości zakupu do szkół podstawowych książek o noblistce Marii Skłodowskiej-Curie, w ramach obchodzonego roku Marii Skłodowskiej-Curie.

Do Biura Rady Miejskiej wpłynęły interpelacje i zapytania następujących radnych:

- Jerzego Michalaka w sprawie nielegalnej hodowli krów na nieruchomości znajdującej się przy ul. Starogajowej 102 we Wrocławiu
- Damiana Mrozka w sprawach udostępnienia planu zagospodarowania przestrzennego przy ul. Dąbrowskiego 44 i udzielenia informacji odnośnie do planów inwestycyjnych na tej nieruchomości oraz remontu ul. gen. Kazimierza Pułaskiego oraz zmiany umiejscowienia śmietnika przy ul. Worcella 8 oraz wyburzenia zrujnowanego garażu w podwórku przy ul. Worcella 10.

Czy mają Państwo uwagi do udzielonych odpowiedzi? Nie widzę.

IV DYSKUSJA I GŁOSOWANIE NAD PROJEKTAMI UCHWAŁ W SPRAWACH

1. PROJEKT UCHWAŁY W SPRAWIE ZATWIERDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO MIASTA WROCŁAWIA ZA 2010 ROK – DRUK NR 212/11

Prezydent Wrocławia Rafał Dutkiewicz: Panie Przewodniczący, Wysoka Rado! Skarbnik za chwileczkę będzie relacjonował. Ja chciałem bardzo podziękować za całą dyskusję, która towarzyszyła kwestiom sprawozdania, przyjmowania czy analizy sprawozdania finansowego i spraw budżetowych. Chciałem też potwierdzić, że na kolejnej sesji będziemy rozmawiali o wykonaniu zadań. Ponieważ jesteśmy po zakończeniu jednego z ważnych zadań, to chciałem zaprezentować pewien film. Część z Państwa już go widziała, ale część nie. To jest film, którym kończyliśmy prezentację Wrocławia w ramach starań o Europejską Stolicę Kultury. W jego nakręceniu wzięło udział 1020 wrocławian, wszystkie sceny są kręcone specjalnie pod film, więc bardzo proszę o obejrzenie. Bardzo dziękuję i za chwilę pan skarbnik to samo tylko na liczbach.

[red. – Radnym został zaprezentowany film.]

Skarbnik Miasta Marcin Urban: [red. – Skarbnik w trakcie swojej wypowiedzi posiłkował się prezentacją multimedialną] Panie Przewodniczący, Panie Prezydencie, Panowie Prezydenci, Wysoka Rado! Przygotowując się do dzisiejszego wystąpienia sięgnąłem do wystąpień radnych poprzedniej kadencji – wtedy większość z Państwa, miała wątpliwości co do tego, czy budżet roku 2010 będzie po stronie dochodowej wykonany. Wszyscy mieliśmy te wątpliwości. Rafał Czepil w swoim wystąpieniu wskazał, że jest kryzys zaufania, ale wątpliwości pozostają. Niektórzy, myślę tu o pani radnej Zdrojewskiej, twierdzili, że budżet jest nierealny, jeśli chodzi o dochody.

Dzisiaj już wiemy, że to wykonanie jest bardzo dobre i znacznie lepsze niż w latach poprzednich. Dochody Miasta wykonaliśmy w roku 2010 na poziomie 3 160 000 000 PLN i to jest dokładnie 431 mln PLN więcej niż w roku 2009 i prawie 550 mln PLN więcej niż w roku 2008. To, na co chciałbym zwrócić Państwa szczególną uwagę, to fakt, że znacznie zmniejszyliśmy w ciągu roku deficyt i nie osiągnęliśmy planowanego zadłużenia. Deficyt ostatecznie kształtuje się na poziomie 114 mln PLN, jest trzykrotnie niższy niż pierwotnie planowaliśmy; przypomnę, że ta pierwotna wartość to 377 mln PLN i wskaźnik zadłużenia, który zawsze przewija się we wszystkich dyskusjach, ten wskaźnik ostatecznie wyniósł 51,3% czyli bardzo bezpieczny poziom – do 60% jest jeszcze daleko.

Patrząc na dochody i wydatki 2 wielkości: wzrost dochodów bieżących i wzrost wydatków bieżących. Dlaczego o tym mówię? Dlatego że wielokrotnie wskazywaliśmy na to, że tym najważniejszym parametrem dla budżetu jest realizacja tzw. nadwyżki operacyjnej, ta nadwyżka operacyjna, proszę Państwa, w roku 2010 osiągnęła poziom 192 mln PLN, prawie 200 mln PLN. Rok wcześniej zaledwie 103 mln PLN, co oznacza, że to jest

pierwszy budżet po tych trudnych 2 latach. Pierwszy budżet, który będzie w cyklu tych coraz to lepszych, podobnie jak to miało miejsce w latach 2003–2007.

Państwo oceniają budżet przez pryzmat ostatniego planu, który Państwo zatwierdzili i, jak możemy zobaczyć, wykonanie dochodów jest ponad 100%, czyli cel został osiągnięty.

Po stronie wydatkowej nigdy nie jest tak, że jest równe 100%, ale jesteśmy blisko – 97,3%.

O dochodach za chwilę, natomiast zwrócę na jedną rzecz uwagę – na wydatki majątkowe. Te wydatki zgodnie z planem zostały wykonane, kwota blisko 850 mln zł. Te wydatki są zgodnie z tym wcześniejszym planem niższe niż w latach ubiegłych. Do tej kwoty należałoby dodać kwoty zadań, które zrealizowaliśmy. Dlaczego o tym mówię? Dlatego, że mamy przed sobą wykonanie finansowe, a nie rzeczowe. Więc do tej kwoty należałoby dodać te zadania, które finansowo zostały zrealizowane już w roku 2011, ale wykonane w roku 2010. Jest to grupa zadań objętych rozterminowaniem płatności – łącznie jest to kwota 170 mln PLN, na przykład obwodnica śródmiejska, z której już wszyscy korzystamy, myślę tu o II etapie, od mostu Milenijnego do ul. Żmigrodzkiej, wydatkowaliśmy w roku 2010 kwotę 7 mln PLN. Korzystamy z tej obwodnicy, to tak jak z mostem Milenijnym przed kilkoma laty. Most Milenijny został oddany w roku 2002, a rozłożyliśmy te płatności do 2005 i wszystkie zostały zrealizowane.

Nie będę omawiał wszystkich grup dochodów. Zwrócę uwagę tylko na te najważniejsze. I tak po raz pierwszy od czasu, kiedy mieliśmy załamanie na rynku nieruchomości, transakcji związanych z obrotem nieruchomościami, po raz pierwszy w roku 2010 ta sytuacja się zmieniła i efekt finansowy jest bardzo dobry, bo plan ze sprzedaży składników majątkowych to kwota blisko 350 mln PLN ze sprzedaży gruntów. Osiągnęliśmy wynik 236 mln PLN: sprzedaliśmy 29 nieruchomości pod zabudowę wielorodzinną, 124 nieruchomości pod zabudowę jednorodzinną. W sprzedaży lokali mieszkalnych osiągnęliśmy wynik ponad 45 mln PLN, użytkowych – 36 mln PLN. To był bardzo dobry rok i jeśli chodzi o wykonanie dochodów, to spowodowało między innymi, że mamy taki dobry wynik w grupie dochodów własnych. To one są bazą zasilającą budżet, na które możemy zawsze liczyć.

Mamy bardzo dobrą realizację podatku od nieruchomości, szczęśliwie podatek od czynności cywilnoprawnych również po tym dość dramatycznym spadku, bo wykonanie było w 2007 roku na poziomie 100 mln PLN, 2009 rok to 40 mln PLN, mamy 53 mln PLN, po wynikach roku 2011 widać, że ta sytuacja się z miesiąca na miesiąc poprawia.

Udział w podatkach CIT i PIT – 798 mln PLN, bardzo ostrożnie zaplanowaliśmy te dochody i osiągnęliśmy je w 100%. Tak ten plan wyglądał od początku, tu nic nie zmienialiśmy.

Jak Państwo analizowaliście budżet, to zauważyliście z pewnością, że w większości tych pozycji dochodowych mieliśmy w trakcie roku zwiększenia, poza środkami europejskimi. O tym wiemy, wszystkie miasta czekają na środki europejskie, to wykonanie jest znacznie niższe niż pierwotnie planowaliśmy, te środki do nas wpłyną, nie otrzymaliśmy ich wszystkich w roku 2010.

Tu jeszcze raz jeśli chodzi o poziom dochodów własnych, ten poziom szczęśliwie rośnie, w strukturze dochodów 73,6%, grupa podatków i opłat – ponad 50 mln PLN większe wykonanie niż w roku 2009, wyższe niż w 2008, tu jeszcze raz PIT i CIT – 798 mln PLN, nieznacznie powyżej planu, prawie 101% wykonania planu. Jeszcze raz podkreślam, ostrożnie planowaliśmy i osiągnęliśmy dokładnie taki rezultat, jaki chcieliśmy.

Przechodzimy do wydatków i tutaj również nie będę omawiał wszystkich pozycji, zwrócę uwagę na kilka. W administracji publicznej mamy 35 mln PLN – niższe wykonanie niż w roku 2009, tu konsekwentnie pan sekretarz pilnował etatyzacji, nie było wzrostu wynagrodzeń w tym czasie, a środki zaoszczędzone z uwalnianych etatów osób odchodzących na emeryturę przeznaczaliśmy na nagrody.

Dział 751 – urzędy naczelných organów władzy państwowej, tu pan prezydent bezpośrednio zaoszczędził 600 000 PLN, ponieważ wygrał w pierwszej turze wyborów.

Obsługa długu publicznego – dzięki tej dobrej sytuacji i poprawie płynności finansowej w I połowie roku 2010, refinansowaniu kredytów, zaoszczędziliśmy prawie 26 mln PLN na odsetkach. Ostatecznie ten wynik jest na poziomie 69 mln PLN.

O wydatkach majątkowych już powiedziałem – należy brać pod uwagę to, że mamy tutaj wykonanie finansowe, nie wykonanie rzeczowe, to wykonanie rzeczowe ja to dokładnie analizowałem, ono jest dokładnie takie, jak pierwotnie zakładaliśmy.

Są pewne przesunięcia na kwotę około 70 mln PLN, jak zliczymy część w tak zwanych wydatkach niewygasających. Taką sytuację mieliśmy przy wydatkach związanych z gospodarką ściekami i odpadami, tam mieliśmy rzeczywiście niewykonanie w stosunku do planu ok. 90 mln PLN, 40 mln PLN to jest kwota, o którą się spieramy z wykonawcą, w związku z tym nie wydatkowaliśmy i te 40 mln PLN przeszło w trybie tzw. wydatków niewygasających na rok 2011, stąd mniejsze wykonanie w tym dziale.

Jak wygląda struktura według działów? Największe wydatki ogółem to oświata i wychowanie – prawie 21,5%, transport i łączność – 21,33%, na trzecim miejscu gospodarka komunalna – 9%, gospodarka mieszkaniowa to 8,7%.

A tak to wygląda jeśli chodzi o wydatki inwestycyjne: na pierwszym miejscu drogi, remonty i modernizacje i budowa nowych dróg – 38,9%, prawie 39%, gospodarka komunalna na drugim miejscu – 16,8%, kultura fizyczna i sport – 16%, gospodarka mieszkaniowa na czwartym miejscu – 10%.

Programy, na które Państwo zawsze zwracacie uwagę, wszystkie programy wykonane zgodnie z planem: program rowerowy, kwota blisko 1,5 mln PLN, program budowy sieci kanalizacyjnych, po stronie Miasta 112 mln PLN, budowa boisk o sztucznych nawierzchniach – prawie 4 mln PLN, programy związane z edukacją, program budowy, przebudowy żłobków, program przebudowy gminnego zasobu mieszkaniowego. To dzięki tym środkom osiągamy tak dobre wyniki, jeśli chodzi o sprzedaż, ponieważ najpierw musimy zainwestować, potem te środki do nas wracają przy sprzedaży. Program „100 kamienic” – ponad 34 mln PLN, program zagospodarowania wnętrza międzyblokowych – ponad 5 mln PLN, program wspierania budownictwa społecznego – 2,8 mln PLN i ostatni program na tym slajdzie, przebudowa infrastruktury sportowej w obiektach oświatowych – prawie 1,5 mln PLN.

Jak zawsze porównuję budżet Wrocławia, jego wykonanie, do innych miast. Tu mamy wartości bezwzględne: na pierwszym miejscu Kraków – 3 385 000 000 PLN, Wrocław – 3 169 000 000 PLN., Osiągnęliśmy najwyższe dochody *per capita* – ponad 5000 PLN. Podatek od czynności cywilnoprawnych: tu widać, że Poznań jest wyraźnie lepszy, Gdańsk, Kraków, Wrocław mniej więcej na tym samym poziomie. Podatek PIT – zmieńmy od razu na *per capita*, czyli tu mniej więcej wyglądamy podobnie, osiągnęliśmy poziom 1137 PLN, Katowice 1141 PLN, cały czas gonimy, zmniejszamy ten dystans do Poznania, jeśli chodzi o wynagrodzenia w Poznaniu na mieszkańca to kwota 1240 PLN; w PIT: Wrocław – 78 mln PLN, Kraków – 69 mln PLN, Katowice – 55 mln PLN, Gdańsk – 44 mln PLN. W dochodach ze sprzedaży majątku nie mamy konkurencji – 343 mln PLN, Kraków – 87 mln PLN, Gdańsk – 65 mln PLN, Katowice – 59 mln PLN, Poznań – 31 mln PLN. Te pieniądze w całości trafiają na realizację wydatków inwestycyjnych, te uwalniane

nieruchomości, które tak naprawdę nie przynoszą nam w tej chwili dochodów, po sprzedaży generują podatki, zaczynają pracować. Te środki pomagają nam w realizacji wydatków.

Wydatki ogółem: Wrocław – 3 284 000 000 PLN, Kraków – 3 364 000 000 PLN. Oczywiście ten poziom zależy w głównej mierze od tego, na jakim etapie inwestycyjnym są poszczególne miasta. Poznań bardzo intensywnie rozpoczął inwestycje w ubiegłym roku, my już ten boom inwestycyjny mamy za sobą, rok 2008, 2009, stąd to wykonanie niższe i tu rzecz ważna, pokazana jest struktura wydatków. Jak popatrzymy na poszczególne miasta, to w zasadzie Wrocław, Gdańsk i Katowice mają bardzo podobną strukturę, tj. około 26% wszystkich wydatków, które miasta przeznaczają na inwestycje. Kraków – 16%, Poznań – ok. 29%. Bardzo dziękuję, to wszystko z mojej strony.

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Tomasz Hanczarek: Panie Przewodniczący, Panie Prezydencie, Panowie Prezydenci, Szanowna Rado, Zaproszeni Goście! Komisja Rewizyjna Rady Miejskiej Wrocławia na swoim posiedzeniu w dniu 14 czerwca 2011 roku rozpatrzyła sprawozdanie roczne z wykonania budżetu miasta Wrocławia za 2010 rok wraz z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej i postanowiła w wyniku głosowania: za – 6 radnych, przeciw – 0 radnych, wstrzymało się – 4 radnych, zaopiniować pozytywnie przedłożone sprawozdanie, które zdaniem komisji w pełni spełnia kryterium legalności, celowości, gospodarności i rzetelności.

Na tym samym posiedzeniu zaopiniowano pozytywnie przedłożone sprawozdanie finansowe miasta Wrocławia za 2010 rok w tym samym stosunku głosów, sprawozdanie roczne z wykonania planu finansowego samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej i samorządowych instytucji kultury miasta Wrocławia za 2010 rok. Komisja przyjęła informacje o stanie mienia komunalnego miasta Wrocławia według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku.

W posiedzeniu uczestniczyło 10 radnych z 11 członków komisji rewizyjnej miasta Wrocławia, w efekcie tej pozytywnej opinii powstał wniosek Komisji Rewizyjnej w sprawie udzielenia absolutorium Prezydentowi Wrocławia za wykonanie budżetu miasta Wrocławia za 2010 rok.

Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski: Ten wniosek będzie przedstawiany w następnym punkcie naszego porządku, jeśli można prosić pana przewodniczącego.

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Tomasz Hanczarek: Aha, i uchwała Regionalnej Izby Obrachunkowej również?

Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski: Też w następnym punkcie będzie prezentowana.

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Tomasz Hanczarek: To tyle, opinia pozytywna, dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Komisji Budżetu i Finansów Urszula Wanat: W posiedzeniu w dniu 13 czerwca bieżącego roku, na którym komisja omawiała wykonanie budżetu za 2010 rok uczestniczyli panowie: prezydent Rafał Dutkiewicz, wiceprezydent Maciej Bluj i skarbnik pan Marcin Urban. Przy omawianiu dochodów padły pytania o różnicę między pierwotnie zaplanowanymi a zrealizowanymi przychodami w dziale 600, dotyczącym wpływu z komunikacji zbiorowej, jak kształtowały się wpływy z podatku od nieruchomości w ciągu roku i jakie powstały zaległości.

Jeśli chodzi o wydatki, pytania skierowane były do działów 801 – oświata i wychowanie, w tym dowożenie uczniów do szkół, 852 – pomoc społeczna, w tym integracja

społeczności, integracja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych, wspieranie inicjatyw społecznych, program dożywiania rodzin, dotacje dla organizacji pozarządowych, pomoc materialna dla uczniów oraz usuwanie skutków klęsk żywiołowych, przy czym radny Cybulski zapowiedział, że indywidualnie wystąpi o bardziej szczegółowe wyjaśnienie poszczególnych pozycji niż to, które jest przedstawione w przedłożonych materiałach.

Poza tym nie zgłoszono uwag ani wątpliwości, poszczególne komisje pozytywnie zaopiniowały rozliczenie wykonania zadań, wobec tego Komisja Budżetu i Finansów pozytywnie (choć niejednomyślnie) oceniła wykonanie budżetu na podstawie przedłożonego sprawozdania finansowego miasta Wrocławia, sprawozdania rocznego z wykonania budżetu za 2010, sprawozdania rocznego z wykonania planu finansowego samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury. Za opinią pozytywną głosowało 5 radnych i 5 wstrzymało się od głosu, dziękuję bardzo.

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Rafała Dutkiewicza – przewodniczący Jarosław Krauze:** Panie Prezydencie, Panie Skarbniku, Panie Przewodniczący, Wysoka Rado! W imieniu Klubu Radnych Rafała Dutkiewicza zapewniam Wysoką Radę, że członkowie naszego klubu będą głosowali za zatwierdzeniem sprawozdania finansowego miasta Wrocławia oraz za udzieleniem absolutorium z tytułu wykonania budżetu za rok 2010, w pełni podzielając opinie Regionalnej Izby Obrachunkowej i zgadzając się z wnioskiem Komisji Rewizyjnej. Moje wystąpienie będzie dotyczyło tych dwóch uchwał, które będziemy głosowali, w związku z tym drugi raz nie będę zabierał głosu.

Budżet 2010 roku to praca radnych Rady Miejskiej Wrocławia poprzedniej kadencji, jak również obecnej kadencji. Większość z nas miała możliwość pracy przez prawie cały rok poprzedni, nie bójmy się, nie wstydźmy się tego, że to nie jest tylko praca pana skarbnika czy całego kolegium prezydenckiego, to jest również nasza praca, z którą wielokrotnie się spotykaliśmy, wiele razy zmienialiśmy budżet, o ile dobrze pamiętam, to chyba z 6 razy zmieniała budżet roku 2010 poprzednia rada, a myśmy się zajmowali zmianami do budżetu na rok 2010 w grudniu.

Szanowni Państwo, w związku z tym, że to była nasza praca, nie był to rok łatwy, to naprawdę był rok trudny i te ostatnie lata w ogóle były trudne, sytuacja kryzysowa na świecie, dyskutowaliśmy przy pierwszym zatwierdzaniu budżetu, już nie przy zmianach, ale przy tym pierwszym zatwierdzaniu budżetu, jak to może być ciężki budżet, że może wykonanie nie być takie łatwe. I na pewno nie był to budżet naszych marzeń, zresztą uchwalając budżet na rok 2011, mówiliśmy sobie podobnie, że to nie jest budżet naszych marzeń, ale chyba tak już to jest w życiu, że każdy następny budżet też nie będzie budżetem naszych marzeń, może być poprawiany, może być trochę lepszy, ale każdy z nas ma inne odczucia, każdy z nas będzie na pewno inaczej chciał postawić oceny.

W związku z tym, Proszę Państwa, chciałbym bardzo serdecznie podziękować za tę pracę szczególnie radnym Prawa i Sprawiedliwości, którzy zeszłej kadencji wielokrotnie dali wyraz odpowiedzialności za ten budżet, wielokrotnie pozytywnie opiniowali, pierwszą, drugą, trzecią zmianę i tak dalej, tu głębokie ukłony na ręce pana przewodniczącego Piotra Babiara, który razem z wszystkimi radnymi PIS, którzy tutaj dzisiaj zasiadają, to oni właśnie razem z nami w zeszłym roku dyskutowali o trudnych problemach budżetu 2010 i uchwalali ten budżet.

Może przypomnę słowa pana Piotra Babiara, wypowiedziane 29 grudnia 2009 roku, kiedy uchwalaliśmy budżet: „Poprzemy ten budżet, ponieważ jesteśmy podmiotem stabilizującym sytuację polityczną Wrocławia, szczególnie w tym

trudnym okresie, poprzemy go, ponieważ jesteśmy ugrupowaniem odpowiedzialnym, poprzemy go, chociaż mamy świadomość, że nie jest to budżet naszych marzeń”. I oczywiście również wielu z nas mówiło, że nie jest to budżet naszych marzeń.

Przypomnę również że za uchwaleniem budżetu głosowało 30 radnych, 2 było przeciw, nikt się nie wstrzymał. Później były zmiany i też pozytywne opinie Prawa i Sprawiedliwości, no już końcówka roku wyglądała troszeczkę inaczej, tak więc pozwólcie Państwo, że jeszcze raz bardzo serdecznie podziękuję, ale niech to nie będzie tylko na ręce pana Piotra Babiarza, ale również tu pani przewodnicząca, Mirosława Stachowiak-Różecka, dziękuję radnym Piotrowi Kuczyńskiemu, Damianowi Mrozkowi, Ani Szorec, Czesiowi Palczakowi, Rafałowi Czepilowi, szczególnie mu dziękuję, bo on jako nowy radny, który wszedł do pracy w komisji budżetu był bardzo aktywnym członkiem Komisji Budżetu i wiele ciekawych rzeczy nam podpowiadał. Serdecznie jeszcze raz z tego miejsca dziękuję wszystkim radnym, ale szczególnie tym, którzy w zeszłym roku współtworzyli ten budżet poprzez pozytywne głosowania.

Szanowni Państwo! Można by powiedzieć, że nasze dzisiejsze głosowanie jest taką formalnością, gdzie musimy powiedzieć, że zatwierdzamy pewne rzeczy, taką formalnością trochę też polityczną, ale tak naprawdę to prezydentowi Rafałowi Dutkiewiczowi w listopadzie 2010 roku absolutorium udzielili mieszkańcy Wrocławia – wszyscy wiemy, z jakim wynikiem został wybrany ponownie na następną kadencję.

To tyle takich ogólnych uwag, teraz przejdę w skrócie do omówienia sprawozdania finansowego, zresztą skarbnik już tak dogłębnie to wszystko opowiedział, ale mimo wszystko warto jest zwrócić uwagę i zaakcentować pewne rzeczy.

W latach 2008–2010 można było zaobserwować wzrost dochodów. I tak jeżeli w 2008 roku mieliśmy dochody na poziomie 2,6 mld PLN, tak już w roku 2010 były to 3,169 mld PLN., a więc jest to znaczący wzrost. Zanotowano znaczący wzrost dochodów własnych w stosunku do roku 2010, to jest ważna informacja, że dochody własne wzrastają, tak że jak w 2009 roku było 72,4%, teraz już mamy 73,6%. To znów dobry prognostyk – w porównaniu z rokiem 2009 wzrosły wpływy z podatków i opłat.

Dochody ogółem, jeżeli byśmy porównywali miasta, bo to też jest ważne, do czego się odnosimy, 3,385 mld PLN Kraków, a Wrocław 3,169 mld PLN. Za nami są Poznań, Gdańsk. Ale gdy już spojrzymy na dochody *per capita*, to Wrocław zdecydowanie wyprzedził nawet Kraków. Udział w podatku PIT, wykonanie w roku 2010 to 720 mln PLN, lepszy jest tylko Kraków, za nami Poznań, Gdańsk, ale gdy patrzymy *per capita*, to – nie wiem, czy Państwo pamiętacie – ja często zwracałem przy omawianiu budżetu uwagę na to, że udział w podatku PIT *per capita* jest dla nas bardzo ważny, bo to świadczy o zamożności mieszkańców: im większy mamy udział w PIT *per capita*, tym nasi mieszkańcy są bogatsi i parę lat temu daleko nam było do Krakowa, marzyliśmy o Gdańsku, ale już jak popatrzymy na te podatki, to Katowice – 1141 PLN, a my – 1137 PLN; niedościgniony jeszcze dla nas jest Poznań, ale tendencja się bardzo poprawia i to jest ważne.

Dochody ze sprzedaży majątku – no, tu chyba startujemy w innej lidze w porównaniu z innymi miastami, 343 mln PLN Wrocław, następne miasto 87 mln PLN to Kraków. Przejmując to do dochodów *per capita*, dochodu ze sprzedaży *per capita*, to też to są znaczące kwoty, bo 542 PLN na jednego mieszkańca Wrocławia, a 194 PLN na mieszkańca Katowic.

Teraz kilka słów na temat wykonania ogółem. Szanowni Państwo, jeżeli byśmy popatrzyli na strukturę wydatków, to największy udział w ogólnej puli w wydatkach ma oświata i wychowanie, 21,46 %, drugi jest transport, gospodarka komunalna, następnie gospodarka mieszkaniowa, pomoc społeczna, to też świadczy o tym, ile z budżetu miasta musimy wydać pieniędzy na edukację, oświatę i wychowanie.

Wydatki ogółem w 2010 roku na tle innych miast – jesteśmy drugim miastem po Krakowie, z tym że Kraków jest troszeczkę większy od nas, jak popatrzymy na strukturę w wydatkach *per capita*, to tu jednak Poznań jeszcze przewodzi, my już jesteśmy na drugim miejscu, strata około 150 PLN na mieszkańca.

Struktura wydatków, wykonanie za 2010 rok – ile wydaliśmy na wydatki bieżące, a ile na wydatki majątkowe, to też pan skarbnik pokazywał, ale ta sytuacja też jest dobra, mamy drugie miejsce, tak że nie ma kłopotu.

Szanowni Państwo, podsumowując jeszcze raz zatwierdzenie sprawozdania finansowego miasta Wrocławia za 2010 rok – opinia pozytywna, będziemy głosowali za zatwierdzeniem sprawozdania i jednocześnie będziemy głosowali za udzieleniem absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2010 rok dla pana prezydenta, dziękuję uprzejmie.

- **Klub Radnych Platformy Obywatelskiej – przewodnicząca Renata Granowska:** Szanowni Państwo, poczułam się trochę jak na rozdaniu w Hollywood nagród. Jarku [red. – do radnego J. Krauzego], jak dziękowałeś wszystkim radnym z Klubu Prawa i Sprawiedliwości, także na mnie zrobiło to ogromne wrażenie, ale do rzeczy.

Proszę Państwa, Klub Platformy Obywatelskiej wstrzyma się od głosu przy dwóch uchwałach, to nie oznacza, że we Wrocławiu jest tak bardzo źle, ale może być lepiej, Panie Prezydencie. Wydatki mogą być również troszkę bardziej rozłożone i ja powiem tak, uchwalony budżet w 2009 roku, w grudniu na koniec 2010, był budżetem poprawnym, dotyczył bardzo ważnych, bliskich zjawisk i sfer życia wrocławian.

Natomiast nas zaniepokoiły pewne zmiany, które były wykonywane w tym budżecie. Zmiany niejednokrotnie sięgające kilkudziesięciu milionów złotych i tak naprawdę przeszerogowanie pewnych priorytetów, na których nam jako radnym Platformy Obywatelskiej bardzo zależało, więc liczymy, że kolejny budżet będzie coraz lepszy, tak jak ostatnio zmiana, którą poparliśmy i może nie będę tak dokładnie analizowała, jak pan skarbnik i pan przewodniczący Krauze, bo wszyscy byśmy tutaj chyba się zanudzili, kolejny raz słuchając, ale chciałabym, żeby każdy kolejny budżet uchwalany w grudniu był budżetem bardziej do realizowania niż budżetem do pokazania właśnie w grudniu. Chcielibyśmy, aby tych zmian było dużo mniej, żeby planowanie było bardziej celne, żeby tych zmian nie było aż tak dużo i aż na tak wysokie kwoty. Uważamy, że niektóre zmiany wprowadzane w 2010 roku nie były zmianami kosmetycznymi, bo takie oczywiście dopuszczamy, bo każdy samorząd może dokonywać tych zmian i każdy zapewne dokonuje, jest to praktyka dopuszczalna, natomiast nie chcielibyśmy, żeby niektóre zmiany po prostu remontowały ten budżet i to bardzo.

Troszkę oddalił się ten budżet w trakcie roku 2010 od bieżących potrzeb mieszkańców, uważamy, że są pewne błędy i delikatne zaniedbania, których niestety nie możemy poprzec, a odpowiedzialność za ten budżet w pełni oczywiście ponosi pan prezydent i powiem o takich tylko trzech, może nie do dyskusji, bo to już pan skarbnik się sam do nich przyznał i powiedział, że nie we wszystkich pozycjach może być tak świetnie.

Nie jest to budżet naszych marzeń, ale na przykład niepokoi nas wykonanie po stronie dochodowej, jeżeli chodzi o wpływy z czynszów za lokale mieszkalne. My wiemy, że nie wszystko jest osiągalne w 100%, ale chcielibyśmy prosić jednak, aby w tym roku bardziej uważnie i bardziej lotnie popracować nad ściągalsnością za niezrealizowane wpływy za lokale mieszkalne, wpływy z komunikacji zbiorowej.

Natomiast po stronie wydatków gospodarka odpadami i ten hucznie przyjęty plan rowerowy pod koniec 2010 roku, te plany finansowe, te cyferki pokazywane chcielibyśmy, żeby nie były zmieniane, zwłaszcza w tych sferach dotyczących mieszkańców na minus, a bardziej na plus, tak jak Pan [red. – do skarbnika] to zrobił na poprzedniej sesji.

Zatem, podsumowując – Klub Platformy wstrzyma się od głosu, licząc, że każdy kolejny budżet będzie naprawdę lepszy, przede wszystkim dla wrocławian, dziękuję.

- **Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości – przewodniczący Piotr Babiarczy:** Dziękuję panu przewodniczącemu Krauze za wymienienie naszych nazwisk w trakcie swojego wystąpienia, szkoda, że te podziękowania nastąpiły tak późno i w takim niedoczasie, a być może brakuje panu prezydentowi większości do przegłosowania absolutorium? Nie wiem, czy wszyscy radni Klubu Rafała Dutkiewicza są, że na ostatniej prostej poszukuje się dodatkowych głosów, ale do rzeczy.

Szanowni Państwo, moje wystąpienie będzie dotyczyło oczywiście dwóch projektów uchwał, w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego miasta Wrocławia za 2010 rok oraz absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2010 rok. Jeżeli chodzi o pierwszą uchwałę, czyli sprawozdanie z wykonania budżetu, to mogę powiedzieć tyle, że wykonanie jest poprawne, w końcu kilkakrotnie budżet był nowelizowany w trakcie roku, ale też nie sposób nie zauważyć kilku potknięć po stronie dochodowej. Wymienię może tylko trzy liczby, które w moim przekonaniu świadczą o planowaniu tego budżetu na 2010 rok: wpływy z komunikacji zbiorowej – zaplanowano 140 mln PLN, wykonano 120 mln PLN; podatek od osób fizycznych – zaplanowano 735 mln PLN, wykonano 719 mln PLN; podatek od osób prawnych – zaplanowano 116 mln PLN, wykonano 78 mln PLN. To pokazuje, że jednak z tym planowaniem nie było tak do końca w porządku, jak pan Krauze i pan skarbnik nam pokazywali, ale *summa summarum* wykonanie możemy nazwać poprawnym.

Zresztą, tak jak mówię, nie ustrześliśmy się potknięć. Klub Prawa i Sprawiedliwości przy tej uchwale wstrzyma się od głosu. Natomiast swoje wystąpienie chciałem przede wszystkim dedykować absolutorium dla pana prezydenta, dlaczego? Bo uważamy, że ocena budżetu to nie tylko absolutorium dla pana prezydenta, nie tylko cyfry i tabelki, ale także to, czy nasza ocena dokonań aparatu pana prezydenta jest zbieżna z naszymi oczekiwaniami i tu niestety muszę powiedzieć, że w wielu sprawach z panem prezydentem się nie zgadzamy. Może liczby się zgodzą, jednak odnoszę wrażenie, że po raz kolejny zapomniano o mieszkańcach Wrocławia – może to górnolotne słowa, ale takie wrażenie odnoszę.

W tym miejscu oczywiście nie możemy zapominać, że to jest podsumowanie budżetu, tak pan przewodniczący powiedział, budżetu z ubiegłej kadencji. Miałem tę przyjemność, potwierdzam, jak i moje koleżanki i koledzy radni z Klubu Prawa i Sprawiedliwości, uczestniczenia w procesie legislacyjnym tego ocenianego obecnie budżetu.

Przypomnę po raz kolejny dzisiaj, bo to ważne – popierając ubiegłoroczny budżet znajdowaliśmy się w innej rzeczywistości politycznej, wtedy pan prezydent rozmawiał i dużo obiecywał. Podnosząc rękę za budżetem, mówiliśmy o warunkowym poparciu, licząc na realizację przygotowanego przez nas pakietu spraw prospołecznych. Mając jednocześnie świadomość trudnej sytuacji budżetowej, mówiliśmy jasno, że nie będziemy zgadzać się na kolejne zwiększenie obciążeń mieszkańców kolejnymi podatkami i opłatami. Wskazywaliśmy potrzebę raczej uszczelnienia systemu opłat i podatków.

Przypomnę, że w poprzedniej kadencji poparliśmy ten budżet w imię stabilizacji sytuacji politycznej, tak to prawda, i odpowiedzialności. Obiecywano nam wtedy fajerwerki i pełną współpracę – niestety, wyszedł z tego kapiszon.

Przypomnijmy sobie, co stało się na początku obecnej kadencji: mając absolutną władzę, pan prezydent odrzucił naszą propozycję współpracy. Obecną postawę pana prezydenta możemy zdefiniować tak: kto nie z nami, ten przeciwko nam.

Ale do rzeczy – to nie czas oczywiście ani miejsce, aby dywagować nad wszystkimi aspektami funkcjonowania magistratu i kształtowania przez niego otoczenia. Postaram się zasygnalizować kilka aspektów.

Liczyliśmy, że nasza współpraca doprowadzi do zrozumienia przez pana prezydenta idei zniwelowania różnic pomiędzy nowoczesnymi osiedlami Wrocławia a tymi osiedlami, o których magistrat zapomniał, czyli klasycznym podziałem na Wrocław A i Wrocław B, o którym przecież mówimy już od wielu, wielu lat, bo przecież nikt z nas na tej sali nie zaprzeczy, że takie dysproporcje istnieją. Oczywiście, zapewne usłyszymy zaraz, że przecież istnieją programy rewitalizacji wrocławskich kamienic, ale proszę mi wierzyć, nie mam tutaj na myśli działań w stylu odnowienia fasady budynku, bo front wygląda zawsze pięknie, a na podwórkach nadal dzieje się to samo. Zgoda, dla turysty może to i wystarczy, ale dla nas to zdecydowanie za mało. Usłyszymy zapewne, że budżet jest ograniczony, że kołdra jest za krótka – dlaczego w takim razie prowadzimy politykę na pokaz w stylu „zastaw się, a postaw się”?

Kolejne wizje i projekty uruchamiane przez magistrat działają na wyobraźnię, na nasze lepsze samopoczucie, może dowartościowanie. Żeby było jasne, nie jesteśmy przeciwni wizjom i marzeniom, bo one prowadzą do rozwoju, z czego jesteśmy dumni, ale stawiam pytanie: czy kolejne laury i tytuły wpływają na poprawę jakości życia wrocławian? Mam tu na myśli, czy infrastruktura komunalna nadąża za rozwojem miasta?

Przypominam, że jest to podstawowe zadanie gminy – dostarczać usługi, które ułatwiają nasze życie: infrastruktura drogowa, dostępność do edukacji począwszy od żłobka do szkoły ponadgimnazjalnej, dostępność do opieki zdrowotnej, w końcu system komunikacji zbiorowej, bezpieczeństwo... Możemy tak wymieniać. To są elementy stanowiące o prawdziwym sukcesie miasta, czy w tej kwestii czujemy się zwycięzcami?

Karta miejska jest doskonałym przykładem na to, że wprowadzone, nieprzemyślane do końca, nowości nie są sukcesem. Każdy, kto ma kartę w kieszeni, wie dlaczego. Jej możliwości miały być ogromne – są ograniczone. Mało kto wie, że karta miejska, może to mocne słowo, ale to powiem, zabija lokalnych przedsiębiorców. Po zleceniu monopolistom obsługi sprzedaży biletów dotychczasowym wybranym kolporterom biletów pozostaje jedynie współpraca z monopolistą na nierynkowych warunkach. Jak widać, tracimy na tym wszystkim. Wniosek jest jeden – karta miejska jak na razie miastu nie służy.

Bardzo dobrze do tej pory służyła miastu spółka Wrocławskie Centrum SPA, ale jej dni mogą być policzone, bo wpadła w ręce fachowców od liczb. Stwierdzono bowiem, że spółka może świadczyć dla mieszkańców usługi o istotnym znaczeniu, ale powinna osiągać większy zysk. Eksperci doszli do wniosku, że SPARTAN jest w stanie generować większe dochody. Ale czy aby tak się stało, musimy ją prywatyzować? Działająca na rzecz mieszkańców Wrocławia samofinansująca się spółka miejska powinna być dla nas wszystkich powodem do zadowolenia. Dzisiaj spółka SPARTAN daje mieszkańcom to, do czego została powołana – dostęp do sportu za rozsądną cenę. A może zamiast prywatyzacji wystarczy lepszy nadzór właścicielski?

Na pewno lepszy nadzór właścicielski przydałby się nad inną spółką miejską – Miejskim Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji. W ubiegłym roku drenowano portfele wrocławian. Uzasadnieniem znaczących podwyżek za dostarczenie wody i ścieki miały być inwestycje MPWiK. W tym roku okazało się, że spółka owszem, przeprowadziła inwestycje, ale takie, że pieniądze zamiast pozostać we Wrocławiu, odpłynęły do Warszawy w postaci podatku od zysku. Czy w tym roku będzie podobnie?

Kolejny przykład to ZDiUM. Przypominacie sobie Państwo historię z pętlą przy cmentarzu przy ul. Grabiszyńskiej. Tak wymieniać mógłbym długo, ale to jest niestety konsekwencja tworzenia kolejnych spółek miejskich. Często tylko po to, aby dla doraźnych korzyści księgowych przemilczeć rzeczywiste zadłużenie miasta. Bo przecież *gros* finansów publicznych jest poza faktyczną kontrolą radnych i pośrednio także magistratu. Czy spółki tworzy się po to, aby Rada Miejska nie mogła ich kontrolować, a w konsekwencji mieć wpływ na ewentualne przekształcenia formalnoprawne? A to przecież nas, czyli opozycję w Radzie Miejskiej nazywa się przeciwnikami samorządności. Bo zadajemy wiele niewygodnych pytań, bo chcemy coś wiedzieć, zanim podniesiemy rękę. Przylepia nam się etykietkę partyjniaków. A przecież, Panie Prezydencie, partie polityczne, które tak Pan krytykuje, są stałym elementem społeczeństwa obywatelskiego – tym elementem kontrolnym.

Opozycja z natury rzeczy jest niewygodna, ale bez naszej partyjnej pomocy wiele rzeczy w tym mieście nie udało by się osiągnąć, Panie Przewodniczący. Zresztą pamiętamy, że jeżeli Panu Prezydentowi potrzeba, to chętnie Pan z każdej pomocy korzysta.

Panie Prezydencie, warto czasami zejść na ziemię, aby zobaczyć, jak z tej perspektywy wygląda codzienne życie Wrocławia. Dlatego dla dobra nas wszystkich – także dla Pana, Panie Prezydencie, bo Pana szanujemy, Klub Prawa i Sprawiedliwości nie może udzielić Panu absolutorium za 2010 rok i będzie głosował przeciwko przedłożonej uchwale. Dziękuję.

Opinie Komisji:

- **Komisja Statutowa – przewodniczący Łukasz Wyszkowski:** Komisja Statutowa nie zgłasza uwag do obydwu zgłaszanych projektów uchwał.
- **Komisja Edukacji i Młodzieży** – opinia pozytywna
- **Komisja Rodziny, Zdrowia i Spraw Socjalnych** – opinia pozytywna
- **Komisja Infrastruktury Komunalnej** – opinia pozytywna
- **Komisja Komunikacji i Ochrony Środowiska – przewodniczący Jan Chmielewski:** Komisja Komunikacji i Ochrony Środowiska na swoim posiedzeniu,

na które zaprosiła między innymi dyrektora Wydziału Środowiska i Rolnictwa wraz z ekipą dość mocną – panią dyrektorkę Departamentu Infrastruktury i Gospodarki, prezesa MPK sp. z o.o., oczywiście pana skarbnika także z zespołem, przedstawicieli ZDiUM, postanowiła po wysłuchaniu [red. – zapis niesłyszalny]... możliwości także zadania pytań, usłyszenia różnych odpowiedzi, pozytywnie zaopiniować projekt uchwały w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego miasta za 2010 rok – druk 212/11. Wynik głosowania: za – 4, przeciw – 0, wstrzymała się – 1 osoba. Dziękuję bardzo.

- **Komisja Inicjatyw Gospodarczych – przewodniczący Czesław Palczak:** Komisja zaopiniowała projekt na druku nr 212/11 niejednogłośnie pozytywnie.
- **Komisja Rozwoju Przestrzennego i Architektury – przewodnicząca Iwona Dyszkiewicz-Najda:** Komisja Rozwoju Przestrzennego i Architektury zaopiniowała projekt pozytywnie przy 3 głosach wstrzymujących się.
- **Komisja Kultury i Nauki – wiceprzewodnicząca Wanda Ziembicka-Has:** Również Komisja Kultury i Nauki pozytywnie zaopiniowała przy 3 głosach wstrzymujących.
- **Komisja Promocji i Współpracy z Zagranicą** – zapis niesłyszalny
- **Komisja Praworządności i Bezpieczeństwa – przewodniczący Krzysztof Kilarski:** Komisja w pełnym, 5-osobowym składzie obradowała nad tym punktem i 3 głosami za, 0 – przeciw, 2 – wstrzymującymi się udzieliła opinii pozytywnej.
- **Komisja ds. Osiedli – przewodniczący Rafał Czepil:** Komisja ds. Osiedli niejednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały przy 4 głosach za i 1 wstrzymującym się.
- **Komisja Sportu i Rekreacji – przewodnicząca Renata Mauer-Różańska:** Zaopiniowała pozytywnie – 4 radnych głosowało za, nikt nie głosował przeciw i 4 radnych wstrzymało się od głosu.

Dyskusja:

Radny Leszek Cybulski: Panie Przewodniczący, Panie Prezydencie, Koleżanki i Koledzy Radni, no i chyba przede wszystkim Mieszkańcy Miasta obecni tutaj na sesji, ale i również ci, którzy obserwują transmisję i obrady Rady w Internecie. Chciałem powiedzieć bardzo krótko, ale po wysłuchaniu wystąpień szefów klubów i szefowej klubu chyba zajmie mi to trochę więcej czasu, więc mam taką gorącą prośbę do pana przewodniczącego, ale naprawdę będę się streszczał, do prezydium rady i do koleżanek i kolegów radnych, że gdybym ten limit tych 5 minut ewentualnie delikatnie przekroczył, to proszę o wyrozumiałość, bowiem do tej pory...

Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski: Jeżeli będzie delikatne to i ja będę delikatny.

Radny Leszek Cybulski: Dla mnie to jest szczególny moment – odniosę się do dwóch projektów uchwał. Szczególny moment wynikający z dwóch rzeczy. Po pierwsze chyba w zasadzie powinienem mieć najmniej do powiedzenia na temat tego, co się działo w zeszłym roku, bo swój mandat z woli mieszkańców objąłem dopiero w grudniu, a rozmawiamy o całym zeszłym roku, ale tak jest skonstruowane funkcjonowanie urzędu i miasta, że te środki przeznaczone na funkcjonowanie administracji, które niejednokrotnie, czy bardzo często są przedmiotem burzliwych obrad i śledzenia przez radnych, starczyły na to, żeby przygotować właściwe sprawozdania wydrukowane i na podstawie tych sprawozdań, w myśl zasady „kto pyta, nie błądzi”, pozwoliłem sobie na

zadanie pytań między innymi oczywiście kierowanych do pana prezydenta, na które uzyskałem odpowiedzi od Skarbnika Miasta – wyczerpujące, pełne i za to chciałem podziękować. Bo na podstawie tych pytań („fizycznie” w zeszłym roku radnym nie byłem, dopiero od grudnia) mogłem wypracować sobie swoje stanowisko.

I drugi element szczególnie dla mnie to jest to, o czym wspominał również przewodniczący Klubu Radnych Rafała Dutkiewicza, kolega radny Jarosław Krauze, a mianowicie w zeszłym roku już odbyła się pewna ocena pana prezydenta. Tę ocenę wydał najwyższy organ, a dokładnie samorząd Wrocławia. Dla mnie bowiem samorządem Wrocławia są mieszkańcy, a my jako radni działamy tylko w imieniu i na ich rzecz. Ta ocena została wydana w listopadzie i miała odzwierciedlenie zarówno w wynikach wyborów bezpośrednich na prezydenta, jak i odzwierciedlenie w ilości radnych poszczególnych klubów radnych, i w związku z tym oczekiwałem tak w duchu wewnątrz, że dzisiaj przewodniczący klubów czy radni występujący w kontekście tych dwóch uchwał, będą posługiwać się bardzo rzetelnymi, mocnymi i jakościowo ciężkimi argumentami, uzasadniając swoje stanowisko. Wielu użyło tych argumentów, ale jeszcze więcej było argumentów populistycznych czy politycznych. I tu niestety z przykrością muszę się do tego odnieść, zanim przejdę do mięsa budżetowego, czyli ukochanych cyfr pana skarbnika.

Czy mogę zwrócić się bezpośrednio do przewodniczącego Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości, kolegi radnego Piotra Babiara, który mówił, że klub, jak i on sam, popierał projekt budżetu na 2010 rok w imię stabilizacji politycznej? Zapewniam Piotrze, że jeśli starczy mi wiedzy, wytrwałości i siły, postaram się, po tym jak porzuciliście zbudowanie stabilności politycznej, przejąć na siebie chociaż fragment tego, aby tę stabilność budować. Nie wiem, czy mi się uda, bo mam krótkie doświadczenie i być może zbyt małą wiedzę, ale zapewniam, że będę to czynił na rzecz samorządu Wrocławia, czyli mieszkańców.

Rzecz kolejna – skupiając się już trochę na tych cyfrach wspominałem, że odpowiedź wyczerpująca. Padały na sali stwierdzenia dotyczące zmniejszonej liczby udziałów w podatkach dochodowych PIT i CIT jako niewłaściwy element planowania. No, ale nie można funkcjonować w państwie prawa, nie mając zaufania do organów konstytucyjnych i do ministrów. Ja sądzę, że wrocławscy urzędnicy i pan prezydent, podejmując pewne planowane decyzje, opierają się na sugestjach i na stanowisku wygłaszanym również w Warszawie. Stąd założenie odpowiednich wpływów, udziałów w podatkach PIT i CIT, których nie udało się zrealizować, bo – przypomnę – przez długi okres byliśmy zieloną wyspą rzucaną na falach oceanu, sztormu i udało się z tego wyjść i politycznie można się różnić, ale do funkcji ministra finansów odpowiednie zaufanie i szacunek należy mieć, zwłaszcza w planowaniu. I z tego tytułu nie widzę powodów do obciążania władz miasta.

Czytamy również, że nastąpił wzrost dochodów – to w części dochodowej z podatku od nieruchomości, z opłat oraz dowodów majątkowych. I dobrze i brawo, tylko zawsze może być lepiej. Oby tylko lepsze nie było wrogiem dobrego. I mam nadzieję, że w niedługiej przyszłości, i o to apeluję do Pana Prezydenta również, aby właśnie w tym dziale dochodów z tytułu podatku od nieruchomości (a pytałem o to szczegółowo, jak było w zeszłym roku, jak wygląda wykonanie do planu na marzec i na maj tego roku) znaleźć system promocyjny dla mieszkańców Wrocławia, poprawiając również płynność finansową miasta w krótkim okresie czasu, na to aby te podatki od nieruchomości możliwie uzyskiwać w I kwartale czy w pierwszych 4 miesiącach, bo za zeszły rok było to tak, że około 40% płatników w I kwartale wpłaciło ten podatek. Przypomnę, że to są kwoty płacone kwartalnie rzędu 12, 15, 17, 18 PLN. Jest szereg powiązań, które można wykorzystać, bo oczywiście taka natura ludzka i nie ma co się na to obrażać, coś za coś, coś w zamian, więc motywująco można by wykorzystać te instrumenty, które posiadamy: o, chociażby wspomnianą Urban Card, czy wrocławskie instytucje kultury.

Jeśli chodzi o wydatki, ja szczegółowo pytałem o cały obszar spraw społecznych, nie będę tego powtarzał, bo przewodnicząca Komisji Budżetu i Finansów wyczytała to; myślę, że w tym obszarze też jest parę rzeczy, które można poprawić. Tak samo jak wspomniana przez kolegę przewodniczącego radnego Piotra Babiarza i przez koleżankę Renatę Granowską kwestia zaległości z tytułu mienia komunalnego, jeśli chodzi o czynsze. Zapewne egzekucje nie są łatwe, ale myślę, że trzeba szukać dodatkowych źródeł dochodu i zapewniam, że wrocławskie Nadodrze czy Śródmieście, na terenie którego jest wiele pustostanów nieużytkowych typu poddasze, niezagospodarowanych, w których Miasto jest we wspólnocie, jest właścicielem, można wykorzystać, przynosząc korzyść finansową tak dla wspólnot mieszkaniowych, jak i we właściwej części dla Miasta, powracając na przykład do systemu przyznawania pracowni dla artystów, absolwentów Akademii Sztuk Pięknych i wszystkich uczelni artystycznych z programem na przykład „Poddasza dla artystów”. Wszyscy będą zadowoleni i być może w tej części również ograniczymy to zjawisko emigracji.

I już kończę w takim razie, przepraszam, powiem tak, zacytuję na koniec jeszcze bardzo mądre słowa, które były dla mnie też elementem przygotowania do tego wystąpienia: *„Jakość budżetu to najbardziej miarodajny wskaźnik pozycji miasta. Wykonanie budżetu oznacza albo rozwój miasta, albo stagnację, albo wzrost poziomu życia jego mieszkańców, albo niezadowolenie społeczne i transfer ludności w inne, lepsze do życia miejsce.”.*

Panie Prezydencie, dziękuję wszystkim zaangażowanym w pracę nad tym dokumentem, współpracownikom oraz wrocławianom tak ambitnego i [red. – zapis niesłyszalny] budżetu. I w imię budowania tej stabilizacji politycznej, to był cytat przewodniczącego Klubu Radnych Platformy Obywatelskiej, bardzo mądre słowa Tomka Hanczarka, z pracy nad budżetem na rok 2008. Mówię o tym dlatego, że tak naprawdę oceniamy kadencję 2006–2010. W przypadku obydwóch uchwał, Koleżanki i Koledzy, będę głosował za.

Radny Tomasz Hanczarek: Panie Przewodniczący, Panie Prezydencie, Szanowni Państwo. Nie będzie *ad vocem* mojego przedmówcy, natomiast chciałbym na jedną rzecz zwrócić uwagę. Faktem jest, że po 2008 i 2009 roku, które były latami ciężkimi dla gospodarki nie tylko polskiej, ale i europejskiej, wchodziliśmy w 2010 z pewnymi obawami. I to, że budżet został zrealizowany w takim, a nie innym procencie i to, że zostały te przychody zwiększone, to jest tak naprawdę przejaw efektywności pracy i pana prezydenta, i co tu dużo mówić, ekipy pana prezydenta i za te „jaskółki”, że wychodzimy z kryzysu, że nas to ominęło i coraz bardziej widać, że nas to omija, bardzo dziękuję. To jest jedna rzecz.

Natomiast druga rzecz jest taka, że faktem jest, że w 2008 i 2009 roku Klub Platformy Obywatelskiej, jakby to powiedzieć, alarmował przed..., miał obawy przed tym, jak to będzie wyglądało dalej. Mówiliśmy o zadłużeniu miasta Wrocławia, mówiliśmy o niebezpieczeństwach. Chciałbym gorąco wierzyć, że te nasze alarmy, te nasze słowa, że również miały wpływ na działalność pana prezydenta i panów prezydentów, chciałbym w to wierzyć. Przykro mi, że w jakiś sposób tej pracy, która, zawsze chciałem i miałem nadzieję, że była merytoryczna, że nie zauważył Jarek Krauze, przewodniczący Klubu Radnych Rafała Dutkiewicza. To tyle, dziękuję bardzo.

Głosowanie w sprawie projektu uchwały – druk nr 212/11.

Wyniki głosowania: za – 20, przeciw – 1, wstrzymało się – 15

W wyniku głosowania [uchwała Nr XII/234/11](#) Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 27 czerwca 2011 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego miasta Wrocławia za 2010 rok została przyjęta i stanowi **załącznik nr 2** do niniejszego protokołu.

2. PROJEKT UCHWAŁY W SPRAWIE ABSOLUTORIUM Z TYTUŁU WYKONANIA BUDŻETU ZA 2010 ROK – DRUK NR 216A/11

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Tomasz Hanczarek: Panie Prezydencie, Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo Radni, Zaproszeni Goście. Efektem pozytywnej opinii Komisji Rewizyjnej dotyczącej sprawozdania rocznego wykonania budżetu miasta Wrocławia za 2010 rok jest wniosek Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie udzielenia absolutorium Prezydentowi Wrocławia z wykonania budżetu miasta Wrocławia za 2010 rok.

Otóż na swoim posiedzeniu w dniu 14 czerwca po zaopiniowaniu sprawozdania rocznego z wykonania budżetu miasta Wrocławia za 2010 rok, wraz z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej o tym sprawozdaniu, sprawozdania finansowego miasta Wrocławia za 2010 rok, wraz z opinią biegłego rewidenta, sprawozdania rocznego z wykonania planu finansowego samodzielnych, publicznych zakładów opieki zdrowotnej i samorządowych instytucji kultury miasta Wrocławia za 2010 rok oraz o przyjęciu informacji o stanie mienia komunalnego miasta Wrocławia wg stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku komisja postanowiła wnioskować o udzielenie absolutorium Prezydentowi Wrocławia za 2010 rok. W skład Komisji Rewizyjnej wchodzi 11 radnych. W posiedzeniu uczestniczyło 10 radnych, 6 głosowało za, przeciw nie było i wstrzymało się 4 radnych. Efektem tego wniosku jest uchwała składu orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z 23 czerwca 2011 roku, której to skład składu orzekającego, Regionalnej Izby Obrachunkowej postanowił wydać pozytywną opinię o wniosku Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej Wrocławia, w sprawie udzielenia absolutorium Prezydentowi Wrocławia z wykonania budżetu miasta Wrocławia za 2010 rok.

Króciutkie uzasadnienie. Po zapoznaniu się z przekazanym 15 czerwca 2011 roku wnioskiem Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie udzielenia absolutorium Prezydentowi Wrocławia z wykonania budżetu miasta Wrocławia za 2010 rok skład orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu stwierdza, że wniosek sformułowany został w wyniku rozpatrzenia sprawozdania finansowego miasta Wrocławia za 2010 rok wraz z opinią biegłego rezydenta, sprawozdania rocznego z wykonania budżetu miasta Wrocławia za 2010 rok wraz z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej o tym sprawozdaniu, sprawozdania rocznego z wykonania planu finansowego samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej i samorządowych instytucji kultury miasta Wrocławia za 2010 rok, informacji o stanie mienia komunalnego miasta Wrocławia według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku. Komisja Rewizyjna Rady Miejskiej Wrocławia po rozpatrzeniu wyżej wymienionych dokumentów i pozytywnym ich zaopiniowaniu sformułowała wniosek o udzielenie absolutorium Prezydentowi Wrocławia za 2010 rok.

Biorąc powyższe pod uwagę, skład orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu postanowił wydać opinię pozytywną o wniosku. Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 Ustawy o Regionalnych Izbach Obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały. Uchwała została doręczona 21 czerwca, czyli do 5, jakby ktoś chciał, ma jeszcze czas na odwołanie. Dziękuję bardzo.

Opinie Klubów:

Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski: Dziękuję bardzo Panu Przewodniczącemu. Kolejnym punktem naszej procedury są opinie do wniosku Komisji Rewizyjnej. Opinie klubów radnych były wyraźnie sformułowane i mówiły, że odnoszą się do obydwu punktów naszego programu. Czy przewodniczący chciałby może coś dodać? Nie widzę. Zatem przechodzimy do opinii komisji. Czy w imieniu komisji ktoś z Państwa chciałby dodać jakieś uwagi dotyczące tego punktu, dotyczące absolutorium?

Opinie Komisji:

- **Komisji Komunikacji i Ochrony Środowiska – przewodniczący Jan Chmielewski:** Komisja Komunikacji i Ochrony Środowiska pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2010 rok – druk 216/11 – 4 głosy za, 0 przeciw, wstrzymała się 1 osoba. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski: Dziękuję uprzejmie, czy w imieniu jakiejś innej komisji jeszcze? Nie widzę zgłoszeń. Otwieram dyskusję.

Dyskusja:

Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski: Czy ktoś z Państwa chciałby się wypowiedzieć w kwestii tego wniosku Komisji Rewizyjnej. Nie widzę zgłoszeń. Zatem pytam, czy Pan Prezydent by chciał zabrać głos?

Prezydent Wrocławia Rafał Dutkiewicz: Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo. Ponieważ potem nie będzie okazji, chciałem bardzo serdecznie podziękować za ten ostatni okres, za te wszystkie uwagi i za Państwa wnikliwość i za współpracę. Bardzo serdecznie dziękuję.

Głosowanie w sprawie projektu uchwały – druk nr 216a/11.

Wyniki głosowania: za – 20, przeciw – 6, wstrzymało się – 9

[red. – niesłyszalny głos z sali]

Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski: Dobrze, w takim razie, ze względu na to, że jeden radny nie miał możliwości oddania głosu, myślę, że wszyscy się zgodzimy, że powtórzmy to głosowanie. Najpierw może sprawdzimy obecność, poprzez naciśnięcie niebieskiego przycisku. Proszę przygotować tablicę. Tak niebieskie V przyciskamy. Czy ktoś ma jakieś uwagi do tego, co się wydarzyło na tablicy? Czy wszyscy są odnotowani jako obecni? W takim razie proszę o tablicę do głosowania.

Głosowanie w sprawie projektu uchwały – druk nr 216a/11.

Wyniki głosowania: za – 20, przeciw – 7, wstrzymało się – 9

W wyniku głosowania [uchwała Nr XII/235/11](#) Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 27 czerwca 2011 r. w sprawie absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2010 rok została przyjęta i stanowi **załącznik nr 3** do niniejszego protokołu.

Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski: Absolutorium zostało udzielone. Gratulujemy serdecznie, Panie Prezydencie.

V WOLNE WNIOSKI I OŚWIADCZENIA

Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski: Czy ktoś z Państwa chciałby w tym punkcie wystąpić? Zapraszam tutaj. Pan radny się zgłasza. Pan Wojciech Błoński – zapraszam serdecznie. Zwracam uwagę Państwa, że pan radny niesie wielki kielich lub puchar. Zobaczmy, co to znaczy.

Radny Wojciech Błoński: Pozwolę sobie tutaj to postawić. Panie Przewodniczący, Panowie Prezydenci, Szanowni Koledzy i Koleżanki Radni! W dniu wczorajszym odbył się

na boisku piłkarskim turniej charytatywny, na który Rada Miejska Wrocławia dostała zaproszenie. Powiem, że odnieśliśmy chyba na razie największy sukces, bo w paru turniejach już mi się udało w ciągu tych 7 miesięcy wziąć udział i powiem tak: zawsze mieliśmy tam ostatnie, przedostatnie miejsce. Myślę, że ten progres jest wyraźny, idzie tak dosyć drastycznie w górę, bo wczoraj zajęliśmy II miejsce. Co prawda w turnieju brało udział dwóch radnych. Nie, nie, turniej był naprawdę bardzo dobrze obsadzony. I powiem tak, że pierwsze miejsce zajął zespół, który awansował do C klasy. A my z tym zespołem wygraliśmy, my jako Rada Miejska. Jeszcze wrócę do tego, że w turnieju brało udział tylko dwóch radnych – chciałbym jeszcze Rafała Czepila tutaj poprosić i też jemu podziękować za udział. Tak że bardzo się cieszę, że praktycznie odnosimy już nie tylko w słupkach jak to i w cyferkach sukcesy, ale myślę, że jako radni będziemy odnosić jeszcze więcej sukcesów. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski: Szanowni Panowie Radni, chciałem zwrócić uwagę, że niedługo oddajemy stadion piłkarski. Tak więc to też jest bardzo ważne. Proszę bardzo.

Radny Rafał Czepil: Właściwie ja tylko, Szanowni Państwo, chciałem uzupełnić informację kolegi – to nie do końca jest, jak kolega wspomniał, że to jest po raz pierwszy nasz sukces II miejsce, ponieważ już były takie turnieje, chociażby pod bardzo sympatycznym i smacznym tytułem *Copa Kabanos*, bo w takim turnieju również graliśmy, też zdobyliśmy II miejsce.

Rzeczywiście brakuje pierwszego miejsca. Na pewno zrobimy wiele i bardzo prosimy o wsparcie drużyny – i tej części żeńskiej, i tej części męskiej radnych, – tak żebyśmy rzeczywiście zdobyli, być może już niedługo, to I miejsce w kolejnym turnieju, w którym będziemy brali udział jako drużyna radnych. Tak że serdecznie zapraszam do uczestnictwa, dopingowania i wspólnej zabawy, bo ten turniej wczorajszy to tak naprawdę był szczególny turniej, kiedy rzeczywiście wszyscy byli wygranymi, nie tylko tak jak to I, II, III miejsce, ale wszyscy ci, którzy brali w nim udział, bo o to przede wszystkim chodziło we wczorajszym dniu. Dziękuję bardzo.

Radny Krzysztof Bramorski: Panie Przewodniczący, Panowie Prezydenci, Wysoka Rado! Ja chciałem zwrócić tutaj uwagę i na tym forum podkreślić jedno wydarzenie z tego bardzo bogatego weekendu. Różne wydarzenia i sportowe, i takie społeczne, mianowicie festyn osiedlowy, który został zorganizowany przez Radę i Zarząd Osiedla Ołtaszyn. Imprezę bardzo udaną, imprezę organizowaną już po raz 13. I w tym miejscu chciałbym złożyć wyrazy uznania dla rady i zarządu tego osiedla. Tam oprócz tego znaczenia integracyjnego dla samego osiedla, okolicznych osiedli, dokonała się inna rzecz bardzo ciekawa, mianowicie w rozgrywkach młodzieżowych organizowanych przy okazji tego 2-dniowego festynu wzięło udział na poziomie szkół podstawowych i na poziomie gimnazjów ponad 520 osób z całego Wrocławia. To jest naprawdę ogromna impreza o dużym znaczeniu. To była młodzież z różnych środowisk, która wzięła udział w takiej imprezie z różnymi emocjami. Uważam, że to jest bardzo pozytywne działanie i należy się tutaj ogromne uznanie radzie i zarządowi tego właśnie osiedla. Dziękuję bardzo.

Radna Renata Mauer-Róžańska: Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowni Panowie Prezydenci, Szanowni Państwo Radni. Ja również chciałam poinformować o wczorajszym wydarzeniu. We Wrocławiu odbył się pierwszy piknik olimpijski Wrocławia i Dolnego Śląska. Organizatorem tej imprezy była Regionalna Rada Olimpijska Wrocław MCS i Partynice. Impreza była bardzo udana. Przyszło naprawdę bardzo wiele osób i słyszałam bardzo pozytywne opinie na temat pikniku. Bardzo dziękuję radnym, którzy również przyszli na ten piknik i w ogóle powiem szczerze, że myślę, że warto te pikniki organizować w kolejnych latach i mam nadzieję, że był to pierwszy piknik, a w następnym roku będzie drugi i w kolejnych latach następne. Dziękuję.

Radna Wanda Ziembicka-Has: Szanowni Panowie Prezydenci, Szanowny Panie Przewodniczący, Wysoka Rado i Szanowni... a goście już wyszli. Ja chciałam się pokłonić i bardzo pięknie podziękować tym wszystkim, którzy pomogli mi przy inicjatywie zorganizowania w naszym mieście, we Wrocławiu – mieście spotkań, imienin panów o imieniu Jan. Chciałam tylko powiedzieć, że na wrocławski Rynek przybył 91-letni pan [...] oraz 6-letni Jasio z bliźniaków, który w tym roku idzie po raz pierwszy do szkoły.

Chciałam się pokłonić tym wszystkim również, którzy nie negowali tego przedsięwzięcia, którzy wspierali i pomagali, żeby takie spotkanie Janów, było ich kilkudziesięciu, 200-osobowa orkiestra sił powietrznych zagrała sto lat, a także *Panie Janie* w różnych, od swingu do jazzu, i w normalnym rytmie. Panowie otrzymali prezenty. Wznieśliśmy toast, odnotowały to media, nie tylko wrocławskie, ale i krajowe, pokazując, bo widziałam to sama o północy, że Wrocław stał się miejscem kolejnych spotkań, tym razem panów o imieniu Jan. Rzucona została propozycja w ogólnopolskim programie telewizyjnym, tzn. w stacji, żeby się panowie Janowie z Krystynami spotkali. Może się uda. Dziękuję wszystkim za pomoc i współpracę. Dziękuję ślicznie.

Radny Leszek Cybulski: Panie Przewodniczący, Panowie Prezydenci, Koleżanki i Koledzy Radni! Jak już wymieniamy to, co było ważne, istotne i udane w ostatnich dniach, to ja chciałem nawiązać do naszej ostatniej, uroczystej sesji Rady Miejskiej i żeby pozytywnie patrzeć, a nie negatywnie, nie będę mówił o tym, co mi się nie podobało, ale chciałem wyrazić swój szacunek i uznanie za formę, treść i przekaz przy odczytywaniu laudacji na cześć świętej pamięci pani Annette Bußmann, którą wygłosił kolega radny Krzysztof Bramorski.

Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski: Dziękuję bardzo. To bardzo miła opinia. Muszę powiedzieć, że w całości ją podzielam. Bardzo proszę. Pani Maria Zawartko.

Radna Maria Zawartko: Koleżanki i Koledzy! Ja chciałam bardzo serdecznie podziękować wszystkim członkom – jak już sobie dziękujemy – chóru Rady Miejskiej, którzy brali bardzo aktywny udział w koncertach na przykład charytatywnych na rzecz poszkodowanej w wypadku rodziny, czy też podczas jubileuszu 10-lecia projektu samorządu wrocławskiego „Śpiewający Wrocław”. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski: Dziękuję bardzo, jeszcze tylko przekazanie pucharu, nie wręczenie, a przekazanie pucharu, i zamkniemy sesję.

Radny Wojciech Błoński: Panie kapitanie, proszę o odbiór nagrody.

Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski: Zamykam obrady XII sesji. Osoby wyjeżdżające do Lwowa proszę do Klubu Radnego.

Jacek Ossowski

Przewodniczący
Rady Miejskiej Wrocławia

Protokołowali:
Magdalena Gaczyńska
Bartłomiej Świerczewski